

ГОРДАНА ЂИЛАС

ДАЛЕКО ОД СРЦА

МОЈА МАЈКА ТЕЛЕФНИРА У МАТИЦУ СРПСКУ

Моја мајка ме зове у Мајцицу српску,
Не изговара ни Ало, ни Дobar дан
Већ пита да ли је то Мајница и
Да ли је то Гордана
Зове из удаљеног села, негде на самој граници
Према Румунији, давно је заборавила
Брда и долине непрељедно зеленила
Недостигао је ваздуху
Мирис смиља са узвелој крча
Понекад наврати у сновима, преко реда
Тек да утврде редослед сањаних
Којих је све више на оној страни

И мени се чини да ме с друге стране позива
Да позива нешто велико и моћно и
Према чему осећа само страхопоштовање
А никада је није видела, Мајцицу,
Није ће је икада видећи, а не знам ни
Да ли је то интесује
Она хоће мене, да ме нешто приушти,
Да ми каже шта је боли, да ме усковила
И врати на родитељски праг
Док јој ја, с неког другог прага
Вичем у слушалицу
Ја сам, мама,
То сам ја, Гордана

ТА ПЕСМА БЕШЕ ЦЕЛА ИСТОРИЈА

Та песма беше цела историја
А никада је нисам исцела
Не памћим од ње ниједан стих
Нишпи реч која би је могла описати

Сваки њуи када би банула, однекуд
Није било месца, нишпира, оловке
Нишпи могућности да нешто зашцем
О памћењу, ни слово

Остајала бих празна и немоћна
Пред њеним ћудљивим појављивањем
И нештајањем. Небо би се смецкало
Пролазници загледали:
Личим на некога ко је нешто
Врло важно изубио

Такве ствари се не говоре,
Оне се осећају

Између мене и ње се као
Невидљива копрена смешано живои

Знала сам да би ми она,
Ако бих успела да је приштомим,
Свакако помогла да одговорим
На нека шипања,
Ошворило би се нешто драгоцено

Могла би ме довести до
Очекивано преокрета

Била сам мирна и спокојна,
Ал чим би се појавила,
Све у мени је кључало
Она је сигурно мудрија од живои
Њега умет да преварим, а њу не
Она зна ко сам ја, и што ме зашче изненада,
Када не могу, кад нисам спремна

Тамо где сам је чекала
Никада није дошла
Њене тајне знаке пролазила сам
У другим стиховима

Понекад би ме пресрела и нечија реч

Трагам за њеним описцима
Све дубље. Сигурно ћу је изненадити
Кад једног дана покуцам на њена вратица

До тада, прекознаваћу је у покрећу
Нечије руке, у лакој грациозности корака
Који се удаљава, у начину на који
Држи кишобран док јој
На леђа поварим све неизговорене речи
Које значе шугу, прекор, радости

Док се шрудим да ништа од живојно важног
Не заборавим

У ранама које никада не зарастају
Безусецимним покуцајима бекства
У бољу свакодневицу

У банатском северцу
Као у заборављеном десетерцу

У првим јуларњим мучнинама
Безризорним сликама светица
Од чије ми се окретања врати у глави,
До несвеснице

У шуги од једног дана и шуги од година
Оних који су се предали
До вратица која нико не отвара и оних
Који на сва вратица ударају јер мисле
Да им што право припада, због некакве боје, због
Облика њихове крвавице или
Сличних неодољивина

У мирисима шек процвале лице
Која ме враћа у доба дана

Када сам угледала, након лиџурџије
Уместо блаџоџ лика Оноџа који уме да воли
И да оџраџиџа, лице Оџа које џрекорева,
Оџомиње и усмерава, и како сам џа, невољена
Волела

У немоџућносџи да уџознам и лице које зна
Да џа два образа исџоџ џомири и усџокоџи
А које се можда крије у њеним сџиховима

ДАЛЕКО ОД СРЦА

Ни ова џесма не може да уџиџа ниџи
Да џреведе ниједна сећања у музику

Она не сџиџава вечну џобуну,
Оџџор и неџрисџајање

Ни као киџа не може да сџере џраџину са лица
Давно замрзнуџоџ свеџа јер реч је о
Дубљој џрљавџиџини

Досџеџи до џраџа а не закорачиџи
Исџо је као и изриџаџи речи а џоџом их
Називаџи џесмом

Песма се дозива нечим мноџо узвиџениџим
Понекад и сама дође

Песма долази у неким данима
Свакоме од нас, џреба је џреџознаџи

Далеко од срџа бивам сваки џуџи
Када џоме џокуџам
Неџџо да сакријем

У џој нема ни џиџања ни одџовора
Ни временске и сваке друџе џроџнозе
Ни дневно-џолиџичких иџрариџа
Ни резервних иџраџа

Она је наце прегнуће да дахом
Од коџа дрхће и најснажније силе у природи
И њеној околини, научимо како се
Могу положити карије на сиво

О, да, иџра је давно почела
А ко ће од нас прићи сивољу,
Зна само она

ШТАП СА ДРШКОМ У ОБЛИКУ ГУШЧЈЕ ГЛАВЕ

за В.

Први пути изронио је наједанпут, у висину ока
У бојама злаћа, између нас, да потврди
Раздаљину која се подразумевала
Неизговорено питање, оtkуд сад ти,
Одлучила сам да оћућим,
Штај је место на коме ћемо се сусретати,
Боље и то него зледање у очи
Гледање у очи обавезује, веже те за
Сложене симболике питање коју покушавам да
прикријем, и кад власник штапа о њој говори
Усиљено весело, необавезујуће, лепрцаво
Очи крију шућу, а штај остављамо
За момените међупроспора, за празнине
У разговору које, ево, могу бацти да припомоћу

Мислим уснути како има право да остави тај мали,
Необични предмет између нас и
Између света што се осита и људи који пролазе
И како њиме истовремено савладава неку врсту
Одбојности, коју бих, што је ућућена мени,
Моћла некако злоупотребити,
Или можда уситити, и отићи и тиме поникнути
Његово потврђено и сасвим јасно присуство,
Одувек и управо сада, између нас

ДНЕВНИК У ПОЛА ОСАМ, СНЕГ

Између вестии о нуклеарном наоружању,
Бојним отировима, гладним, истученим,
Превареним, изневерним, промакне
Понекад нека необична, крајка прича о
Нађеној рејској ијици, од чије врсие је осило
Тек неколико примерака. Слика приказује како се,
Гојово изумрла гнезди у рукама глобрадог дечака
Појино неосейљива на мођућу поуларности,
Ионако јој се ради о глави. Након дугојрајних
Извештавања о сјањима лојие на теренима
Сваке врсие, ових дана само о мођућем снеђу
Најављује се његова количина, висина, време
У коме ће у којем граду падајти. Понесиће каје,
Може и рукавице, за мање одважне

Гледам у небо, сабирам прећацња искуства,
Замисљам како ће се, као и увек,
Спусити на нас најезда малих белих пахуљица
И како ће нам поново пружити илузију
Чистоће и невиности. Ал одуговлачи још мало,
Или је већ пао, али у неком другом месту.
И када ће, најокон, након временске прогнозе
Уследити најава нечег извеснијег и хоће ли се,
Као и снег дуго одлајати сви постојећи знаци
Који би могли указивати да је што само ијицање дана